Humility – A Modest Exploration

Shabbat Shuvah – 5776 (2015)
R. Yonatan Cohen, Congregation Beth Israel

1. R. Rafael of Barshad (1751-1827)

When I get to heaven, they'll ask me, why didn't you learn more Torah? And I'll tell them that I wasn't bright enough. They they'll ask me, why didn't you do more kind deeds for others? And I'll tell them that I was physically weak. Then they'll ask me, why didn't you give more to charity? And I'll tell them that I didn't have enough money for that. And then they'll ask me: If you were not so bright, as well as weak and poor, why were you so arrogant? And for that I won't have an answer.

2. R. Menachem Mendel of Kotzk (Poland, 1787–1859) All personal qualities require intention (kavana) except for humility. Any humility accompanied by intention cannot be called humility. 3. R. Simcha Bunim of Peshischa (Poland, 1765–1827)

There are those who seclude themselves from others, and out of the cracks of their hiding place, they peek, to see if others are impressed and awed by their seclusion.

4. R. Baruch Mikosov, (18th cent.), Amud Ha'avodah, Drosh Ha'anvah, p. 173b

Furthermore, I find it difficult to pin down the essence of humility. How can one truly achieve it? On the one hand, if one has exceptional qualities and recognizes that he has positive traits that others don't have, yet still debases himself and is silent in the face of insult and degradation – then he's a hypocrite. Indeed, since he thinks of himself as having surpassed others in personal development, and this seems significant in his eyes, then he is guilty of a certain inner conceit...On the other hand, if he tries to be humble and does not recognize that he has surpassed others in terms of personal development - then he is a fool for not realizing the truth. Furthermore, if he honestly denies his advantages over others, then why should that even be called "humility"...?!

5. R. Yisroel Salanter (1809, Zhagory - 1883, Königsberg)

The mitzvah of humility runs mostly counter to reason. Anyone who acknowledges their shortcomings can no longer be called truly humble, unless he has the admirable qualities that come with absolute perfection - despite their perfection, such a person overpowers his inclination and illogically asserts that he is more flawed than anyone. This was the path of Moshe Rabbeinu, who came closer to perfection than any other human being, yet saw himself as inferior to everyone and declared, "Of what importance are we?"

6. Babylonian Talmud, Sotah, 49b

When Rebbi died, humility and fear of sin ended. R. Yosef said to the Tanna, "Don't say that humility ended, because I am still alive." R' Nachman said to the Tanna, "Don't say that fear of sin ended, because I am still alive."

4. ר' ברוך מקוסוב, עמוד העבודה, דרוש הענווה עמ' קעג, ב.

יש מתבודד הפורש מן הבריות, שמתוך

מחבואו מציץ מן החרכים לראות אם הבריות

משתאים ומשתוממים לו מרחוק על פרישותו

ועוד קשה לי מה עניין ענוה ומהו מהותה.
דממה נפשך, אם הוא בעל מעלה ויודע ומכיר
מעלתו ויתרונו על שאר בני האדם, ואף על פי
כן משפיל עצמו ושומע חרפתו וגידופו ושותק
אין זה אלא צבוע. דמאחר שהוא בפני עצמו
חושב במחשבתו שיש לו יתרון מעלה על שאר
בני אדם וחשובה היא מעלתו בעיניו, נמצא
בפנימיותו ובמחשבתו יש לו יוהרה
פנימית....ואם אינו מכיר יתרון מעלתו על שאר
בני אדם והרי הוא עניו – אם כן הוא שוטה,
כשאינו מכיר יתרונו. ועוד, כשאינו מכיר
יתרונו, מאי רבותא שהוא עניו....

5. כתבי ר' ישראל סלנטר, מהדורת פכטר, ירושלים, תשל"ג, עמ' 78

מצוות ענווה היא על הרוב נגד השכל, כי זה שמכיר חסרונותיו שיש לו - אינו נקרא עדיין בשם עניו האמיתי, אם לא שיש בו כל המעלות הנכבדות אשר לאדם בתכלית השלמות, ועם כל זה הוא כופה את יצרו ומראה נגד השכל הישר שהוא חסר מכל, כמו משה רבנו עליו השלום, שהיה היותר שלם במין האנושי, ועם כל זה היה בעיניו גרוע מכל ואמר: "ונחנו מה"

6. תלמוד בבלי, סוטה, מט:ב

משמת רבי בטלה ענוה ויראת חטא: אמר ליה רב יוסף לתנא: לא תיתני ענוה (לא תשנה שבטלה ענווה) דאיכא אנא! (שיש אותי) אמר ליה רב נחמן לתנא: לא תיתני יראת חטא דאיכא אנא:

7. Babylonian Talmud, Megillah 31a

R. Yochanan stated, "Wherever you find mention of God's strength, you find mention of His humility; this is written in the Torah, repeated in the Prophets and written yet again in Scripture (Ketuvim). It is written in the Torah: "For the Lord, your God, is the Authority of all authorities and the Lord of lords." Later it is written, "He provides justice to the orphan and the widow." It is repeated in the Prophets: "The Exalted and Lofty One who dwells on high and whose name is holy, etc." and later in the same verse it says, "And with the lowly and humble." It is re-emphasized in the Scriptures, "Laud the One who rides the highest heaven with his name Kah (n-i), and later it says, "the Father of Orphans and the (benevolent) Judge or widows."

ז. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לא עמוד א

אמר רבי יוחנן: כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא אתה מוצא ענוותנותו; דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים. כתוב בתורה - יחכי ה' אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים, וכתיב בתריה עשה משפט יתום ואלמנה.שנוי בנביאים - יטכה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש וגו', וכתיב בתריה ואת דכא ושפל רוח. משולש בכתובים בתריה ואת דכא ושפל רוח. משולש בכתובים דכתיב כסלו לרכב בערבות ביה שמו, וכתיב בתריה אבי יתומים ודין אלמנות.

8. R. Bechaye (Spain, 1255-1340), The Duties of the Heart, The Gate of Humility, chapter 6

Generosity and the ability to tolerate the actions and the words that one detests...doing good for others, speaking kindly of them, judging them favorably, speaking about others in a way that doesn't disgrace them, and forgiving people who speak about one in a slanderous manner...human beings appreciate humility, they love it; it feels psychologically appealing and behaviorally familiar.

8. ר' בחיי, חובות הלבבות, שער הכניעה, פרקו

רוחב הלב וסבלות (יכולת לסבול) מה שישנא מן המעשים ומן הדברים...עשות הטוב לבני אדם, ודבר טוב בהם, ולדונם לזכות, ושלא יספר בגנותם, ושימחל להם מה שידברו ויספרו בגנותו...כי הנכנע יהיה מוצא חן יותר בעיני בני אדם, ואהוב להם, וקרוב לדעתם, ולהתנהג במנהגם.

9. Rambam (Spain, 1135 - Egypt, 1204), Mishneh Torah, Introduction

Therefore, I girded my loins - I, Moses, the son of Maimon, of Spain I relied upon the Rock, blessed be He. I contemplated all these texts and sought to compose [a work which would include the conclusions] derived from all these texts regarding the forbidden and the permitted, the impure and the pure, and the remainder of the Torah's laws, all in clear and concise terms, so that the entire Oral Law could be organized in each person's mouth without questions or objections.

To summarize: [The intent of this text is] that a person will not need another text at all with regard to any Jewish law. Rather, this text will be a compilation of the entire Oral Law, including also the ordinances, customs, and decrees that were enacted from the time of Moses, our teacher, until the completion of the Talmud, as were explained by the Geonim in the texts they composed after the Talmud. Therefore, I have called this text, *Mishneh Torah* ["the second to the Torah," with the intent that] a person should first study the Written Law, and then study this text and comprehend the entire Oral Law from it, without having to study any other text between the two.

9. משנה תורה לרמב"ם. מתוך ההקדמה

ומפני זה נערתי חוצני, אני משה בירב מיימון הספרדי, ונשענתי על הצור ברוך הוא, ובינותי בכל אלו הספרים; וראיתי לחבר דברים המתבררים מכל אלו החיבורין, בעניין האסור והמותר והטמא והטהור עם שאר דיני תורה: כולן בלשון ברורה ודרך קצרה, עד שתהא תורה שבעל פה כולה סדורה בפי הכול--בלא קושיה ולא פירוק,

כללו של דבר, כדי שלא יהא אדם צריך לחיבור אחר בעולם בדין מדיני ישראל; אלא יהיה חיבור זה מקבץ לתורה שבעל פה כולה, עם התקנות והמנהגות והגזירות שנעשו מימות משה רבנו ועד חיבור התלמוד, וכמו שפירשו לנו הגאונים בכל חיבוריהן, שחיברו אחר התלמוד. לפיכך קראתי שם חיבור זה משנה תורה--לפי שאדם קורא תורה שבכתב תחילה, ואחר כך קורא בזה, ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה, ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם.

10. Rambam, Mishneh Torah, Hilkhot Deot, 2:3

There are temperaments with regard to which a person is forbidden to follow the middle path. He should move away from one extreme and adopt the other. Among these is arrogance. If a man is only humble, he is not following a good path. Rather, he must hold himself lowly and his spirit very unassuming. That is why Numbers 12:3 describes our teacher Moses as "very humble" and not simply "humble". Therefore, our Sages directed: "Hold oneself very, very lowly." Also, they declared: "Whoever is arrogant is as if he denied God's presence, as implied by Deuteronomy 8:14: 'And your heart will be haughty and you will forget God, your Lord.' Furthermore, they said: "Whoever is arrogant should be placed under a ban of ostracism. This applies even if he is only somewhat arrogant." [...]

10. משנה תורה לרמב"ם, הלכות דעות, פרק ב

ג] ויש דעות שאסור לו לאדם לנהוג בהן
בבינונית, אלא יתרחק עד הקצה האחר--והוא
גובה הלב, שאין הדרך הטובה שיהיה האדם
עניו בלבד, אלא שיהיה שפל רוח, ותהיה רוחו
נמוכה למאוד. ולפיכך נאמר במשה רבנו "עניו
מאוד" (במדבר יב,ג), ולא נאמר עניו
בלבד. ולפיכך ציוו חכמים, מאוד מאוד הוי
שפל רוח. ועוד אמרו שכל המגביה ליבו--כפר
בעיקר, שנאמר "ורם, לבבך; ושכחת את ה'
אלוהיך" (דברים ח,יד). ועוד אמרו בשמתא

[...]

This is the good path. This is the way of the righteous: They accept humiliation, but do not humiliate others; they listen when they are shamed, but they do not answer; they do this with love and are joyous in their sufferings. Of them, Judges 5:31 states: "And those who love Him are like the sun when it comes out in its strength."

וזו היא הדרך הטובה, ודרך הצדיקים: הן עלובין, ואינן עולבין; שומעין חרפתם, ואינן משיבין; עושין מאהבה, ושמחין בייסורים. עליהם הכתוב אומר, "ואוהביו, כצאת השמש בגבורתו" (שופטים ה,לא).

11. Rambam, Mishneh Torah, Hilkhot Yesodey HaTorah, 4:12

When a person meditates on these matters and recognizes all the creations, the angels, the spheres, man, and the like, and appreciates the wisdom of the Holy One, blessed be He, in all these creations, he will add to his love for God. His soul will thirst and his flesh will long with love for God, blessed be He. He will stand in awe and fear from his humble, lowly, and base [nature] when he compares himself to one of the great and holy bodies, how much more so when comparing himself to the pure forms which are separate from matter and do not share any connection with it. He will see himself as a vessel full of embarrassment and shame, empty and lacking.

11. רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ד:יב

בזמן שאדם מתבונן בדברים האלו ומכיר כל
הברואים ממלאך וגלגל ואדם כיוצא בו ויראה
חכמתו של הקב"ה בכל היצורים וכל הברואים,
מוסיף אהבה למקום ותצמא נפשו ויכמה בשרו
לאהובהמקום ברוך הוא, ויירא ויפחד משפלותו
ודלותו וקלותו כשיעריך עצמו לאחד מהגופות
הקדושים הגדולים, וכ"ש לאחת מהצורות
הטהורות הנפרדות מן הגולמים שלא נתחברו
בגולם כלל, וימצאעצמו שהוא ככלי מלא בושה
וכלימה ריק וחסר.

12. R. David Hartman (USA, 1931 – 2013), Maimonides: Torah and Philosophic Quest, pp. 96-98

Maimonides' characterization of how a *Hasid* responds to the way other treat him, is also the paradigm of a person who has completely transcended the idea of reciprocity. [...] The *hasid*'s self-understanding is based on his philosophic knowledge of God. The way others within the community respond to him, therefore, is not as crucial for his self-respect as is his growth of knowledge and his ability to enter into the theocentric world of reason. Since he does not define himself in the manner in which others respond to him, his self-respect does not suffer when others treat him with disdain. [...]

The *Hasid* [...] is beyond community in the sense that he is unaffected by the fears and threats which accompany the ordinary man's feelings of self-worth.

The excessive humility of the *Hasid* has its source not in self-debasement and weakness, but in the dignity and strength derived from one's knowledge of God. Moses, to Maimonides, is the model of one who achieved both the highest degree of philosophic knowledge and the highest degree of humility. The *hasid*'s method of response to others and to the law represents the development of a renewed man who has liberated himself from the tyranny of self-interest. He who has never left the orbit of community has no dignity or identity independent of the modes of response of others to him.

13. Jeffrie Murphy and Jean Hampton, "Forgiveness and Mercy", Cambridge University Press, 1988, p. 16

There is no need for forgiveness, because a truly strong person will never feel resentment in the first place. Why? because he is not so weak as to think that other people -- even those who harm him – matter enough to have any impact on his self-respect. We do not resent the insect that strings us (we simply deal with it), and neither should we resent the human who wrongs us.)

14. R. Avraham, son of the Rambam, *Serving G-d Adequately*, On Humility, page 53

The defining feature of humility...is rooted in one's intellectual capacity to see oneself as less than one truly is. If one sees oneself as lower than one's true standing in the world, or as one truly is, no more and no less, and one focuses on the lofty traits not yet attained, one's heart will break...and this is true humility. [...]

And what I explained regarding religious humility should not be understood to mean that one should see himself as less righteous than he truly is. Instead, you ought to think that the level at which you currently stand is low compared to what is above it, and this way you won't become arrogant.

14. רבי אברהם בן הרמב"ם, המספיק לעובדי ה', ירושלים תשל"ג, 'על הענווה', עמוד נג

הגדרת הענווה...שמקורה בראיית הכוח השכלי את עצמו פחות מכפי שהוא באמת. אם יראה אדם עצמו פחות ממעמדו בעולם או כפי שהוא באמת בלי הוסף ובלי גרוע, ויכוון לבו אל המידות התרומיות שעדיין אינן בהישג ידו ולפיכך יישבר לבו בקרבו...זוהי הענווה הפנימית.[...] ומה שביארתי בעניין הענווה הדתית אין כוונתו שתראה עצמך פחות צדיק ממה שאתה באמת, אלא שתחשוב כי הדרגה שאתה נמצא בה נמוכה מאוד לעומת מה שלמעלה ממנה, ולא תזוח דעתך עליך (שם, עמוד סח).

15. R. Chaim Navon (Israel, b. 1973), "Humility" - On the (Apparent) Paradox of the Trait of Humility

R. Avraham recounted a story about his father, the Rambam. The Rambam heard about a man who on the night of Yom Kippur, said, "I don't know which transgression I ought to repent for." The Rambam responded, "This man must repent for thinking that he has nothing to repent for." In R. Avraham's words, we realize that the Rambam wasn't trying to diminish this man's evaluation of himself, but rather that the man should demand more of himself. A person shouldn't dwell on the path he took to reach his current personal level, rather he should think about the levels he has not yet reached.

16. R. Chaim Volozhiner (1749-1821), Ruach Chaim, Avot 4:1

The essence of humility is not only that a person must be able to tolerate insults and suffering, but also that in his heart, he thinks that even compared to the lowliest people, he is nothing. Even if he considers himself wise and God fearing, he should think that he hasn't struggled sufficiently or reached his full potential. Similarly, perhaps even the lowliest person has struggled much more to reach their full potential.

15. הרב חיים נבון, "ענווה" - על הפרדוקס (לכאורה) של מידת הענווה

רבי אברהם הזכיר שם מעשה באביו הרמב"ם.
הרמב"ם שמע על אדם אחד שאמר בליל יום
הכיפורים: אינני יודע על איזה עוון אחזור
בתשובה. הרמב"ם הגיב ואמר: אדם זה צריך
לחזור בתשובה על כך שהוא חושב שאין לו על
מה לחזור בתשובה. מדברי רבי אברהם עולה
שאביו הרמב"ם לא התכוון לתבוע מאותו אדם
להמעיט בהערכתו את עצמו, אלא להגדיל את
התביעה מעצמו. אדם לא צריך להתבונן בדרך
שכבר עבר עד למדרגה האישית שהוא נמצא
בה, אלא במדרגות שעוד נותרו לו לטפס.

16. ר' חיים מוולוז'ין, רוח חיים, אבות, ד:א

והנה עיקר ענווה לא לבד מה שהאדם צריך לקבל עליו עלבונות וסבלנות וכדומה, כי אם שגם בלבבו יחשוב שאינו נחשב לכלום נגד הפחות שבאנשים. שאף אם חכם הוא וירא בעיניו, עם כל זה אולי לפי שכלו ותכונתו לא עמל עוד ולא טרח כראוי. והפחות שבאנשים לפי שכלו ותכונתו אולי עמל הרבה יותר.

17. Leonard Cohen, How I Got My Song Address at the Prince Asturias Awards, delivered 21 October 2011

When I was packing in Los Angeles to come here, I had a sense of unease because I've always felt some ambiguity about an award for poetry. Poetry comes from a place that no one commands and no one conquers. So I feel somewhat like a charlatan to accept an award for an activity which I do not command. In other words, if I knew where the good songs came from I'd go there more often.

I was compelled in the midst of that ordeal of packing to go and open my guitar. I have a Conde guitar, which was made in Spain in the great workshop at Number 7 Gravina Street; a beautiful instrument that I acquired over 40 years ago. I took it out of the case and I lifted it. It seemed to be filled with helium -- it was so light. And I brought it to my face. I put my face close to the beautifully designed rosette, and I inhaled the fragrance of the living wood. You know that wood never dies.

I inhaled the fragrance of cedar as fresh as the first day that I acquired the guitar. And a voice seemed to say to me, "You are an old man and you have not said thank you; you have not brought your gratitude back to the soil from which this fragrance arose." And so I come here tonight to thank the soil and the soul of this people that has given me so much -- because I know just as an identity card is not a man, a credit rating is not a country.